Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

11. september 2019*

»Præjudiciel forelæggelse – sektoren for mælk og mejeriprodukter – kvoter – tillægsafgift – forordning (EØF) nr. 3950/92 – artikel 2 – opkøberens opkrævning af afgiften – leveringer, der overstiger den referencemængde, som producenten råder over – mælkeprisen – forpligtelse til at foretage tilbageholdelse – tilbagebetaling af for meget opkrævet afgift – forordning (EF) nr. 1392/2001 – artikel 9 – opkøber – manglende overholdelse af forpligtelsen til at opkræve tillægsafgift – producenter – manglende overholdelse af forpligtelsen til månedlig betaling – beskyttelse af den berettigede forventning«

I sag C-46/18,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Italien) ved afgørelse af 21. november 2017, indgået til Domstolen den 25. januar 2018, i sagen

Caseificio Sociale San Rocco Soc. coop. arl,

S.s. Franco e Maurizio Artuso,

Claudio Matteazzi,

Roberto Tellatin,

Sebastiano Bolzon

mod

Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA),

Regione Veneto,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Arabadjiev, og dommerne L. Bay Larsen (refererende dommer) og C. Vajda,

generaladvokat: M. Bobek,

justitssekretær: fuldmægtig R. Schiano,

* Processprog: italiensk.

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 17. januar 2019,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Caseificio Sociale San Rocco Soc. coop. arl, S.s. Franco e Maurizio Artuso, Claudio Matteazzi og Roberto Tellatin ved avvocatessa M. Aldegheri,

– Sebastiano Bolzon ved avvocati M. Aldegheri og E. Ermondi,

– den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato P. Gentili,

– Europa-Kommissionen ved F. Moro og D. Bianchi, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 14. marts 2019,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 2 i Rådets forordning (EØF) nr. 3950/92 af 28. december 1992 om en tillægsafgift på mælk og mejeriprodukter (EFT 1992, L 405, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1256/1999 af 17. maj 1999 (EFT 1999, L 160, s. 73, herefter »forordning nr. 3950/92«), samt af artikel 9 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1392/2001 af 9. juli 2001 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 3950/92 (EFT 2001, L 187, s. 19).

2 Denne anmodning er indgivet i forbindelse med en tvist mellem på den ene side Caseificio Sociale San Rocco Soc. Coop arl (herefter »den første opkøber«), der er et kooperativ med begrænset hæftelse efter italiensk ret, samt S.s. Franco e Maurizio Artuso, Claudio Matteazzi, Roberto Tellatin og Sebastiano Bolzon, der er italienske mælkeproducenter, og på den anden side Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA) (agenturet for tildeling af støtte til landbrugssektoren (AGEA), Italien) og Regione Veneto (regionen Veneto, Italien) vedrørende mælkekvoterne og tillægsafgiften for markedsføringsperioden for mælk og mejeriprodukter fra den 1. april 2003 til den 31. marts 2004 (herefter »referenceperioden«).

Retsforskrifter

EU-retten

Forordning nr. 3950/92

3 Sjette og ottende betragtning til forordning nr. 3950/92 har følgende ordlyd:

»[O]verskrides en af de samlede garantimængder, medfører dette for medlemsstaten, at afgiften skal betales af de producenter, der har medvirket til overskridelsen […]

[…]

[F]or at undgå tidligere tiders betydelige forsinkelser i opkrævning og betaling af afgiften, hvilket er uforeneligt med ordningens mål, bør det fastsættes, at opkøberne, der synes at være bedst egnet til at udføre de nødvendige transaktioner, skal betale afgiften, og der bør gives opkøberne de nødvendige midler til at sikre opkrævningen hos de afgiftspligtige producenter.«

4 I den nævnte forordnings artikel 1 fastsættes:

»For yderligere otte på hinanden følgende tolvmånedersperioder, der begynder den 1. april 2000, erlægger producenter af komælk en tillægsafgift for de mængder mælk eller mælkeækvivalenter, de i den pågældende tolvmånedersperiode har leveret til en opkøber eller solgt direkte til konsum ud over en nærmere fastsat mængde.

[…]«

5 Nævnte forordnings artikel 2 bestemmer:

»1. Afgiften skal erlægges for alle de mængder mælk eller mælkeækvivalenter, der afsættes i den pågældende tolvmånedersperiode, og som overstiger en af de mængder, der er omhandlet i artikel 3. Den betales af de producenter, der har bidraget til overskridelsen.

Alt efter medlemsstatens afgørelse fastsættes producenternes bidrag til betalingen af afgiften efter eventuel ekstratildeling af de uudnyttede referencemængder enten på opkøberniveau på grundlag af den overskridelse, der tilbagestår, efter at de uudnyttede referencemængder er blevet fordelt i forhold til hver producents referencemængde, eller på nationalt niveau på grundlag af overskridelsen af den referencemængde, som hver producent råder over.

2. For så vidt angår leverancer betaler den opkøber, der skal erlægge afgiften, inden en dato og efter regler, som skal fastsættes nærmere, de[t] skyldige beløb til medlemsstatens kompetente organ; beløbet fratrækkes i den mælkepris, der betales til de afgiftspligtige producenter, og hvis dette ikke er muligt, opkræves det på anden passende vis.

[…]

Når de mængder, som en producent har leveret, overstiger hans referencemængde, har opkøberen ret til på vilkår, der bestemmes af medlemsstaten, som forskud på den afgift, der skal betales, at fratrække et beløb i mælkeprisen for alle leverancer fra denne producent, der overskrider hans referencemængde.

3. For så vidt angår direkte salg erlægger producenten inden en bestemt dato og efter nærmere fastsatte regler den afgift, der skal betales, til medlemsstatens kompetente organ.

4. Når det opkrævede beløb er højere end den afgift, der skal betales, kan medlemsstaten anvende saldoen til finansiering af de foranstaltninger, som er omhandlet i artikel 8, første led, og/eller til fordeling blandt producenter inden for de prioriterede kategorier, der er etableret af medlemsstaten på grundlag af objektive kriterier, der skal fastsættes nærmere, eller producenter, som er ramt af en ekstraordinær situation som følge af en national foranstaltning, der er uden forbindelse med denne ordning.«

Forordning nr. 1392/2001

6 Følgende fremgår af sjette betragtning til forordning nr. 1392/2001:

»Efter artikel 2, stk. 4, i forordning (EØF) nr. 3950/92 skal Kommissionen fastlægge kriterierne for, hvornår prioriterede kategorier af producenter kan få tilbagebetalt tillægsafgifter, hvis medlemsstaten har fundet det hensigtsmæssigt ikke at foretage fuld genuddeling af uudnyttede mængder på sit område, Kun hvis disse kriterier ikke finder fuld anvendelse i en medlemsstat, kan denne efter høring af Kommissionen og med tilladelse fra denne anvende andre kriterier.«

7 Artikel 9 i forordning nr. 1392/2001 er affattet således:

»1. Medlemsstaterne fastlægger eventuelt de prioriterede kategorier producenter, der er nævnt i artikel 2, stk. 4, i forordning (EØF) nr. 3950/92, på grundlag af et eller flere af følgende objektive kriterier efter nedenstående prioritetsorden:

a) formel vedkendelse fra myndighederne i medlemsstaten af, at tillægsafgiften helt eller delvis er opkrævet uberettiget

b) bedriftens geografiske beliggenhed og først og fremmest bjergområder […]

c) den maksimale belægningsgrad for bedrifter med ekstensiv animalsk produktion

d) størrelsen af overskridelsen af den individuelle referencemængde

e) størrelsen af den referencemængde, som producenten råder over.

2. Er der for en given periode fortsat finansielle midler til rådighed efter anvendelsen af kriterierne i stk. 1, fastsætter medlemsstaten efter høring af Kommissionen andre objektive kriterier.«

Italiensk ret

8 Artikel 5, stk. 1 og 2, i decreto-legge n. 49 recante riforma della normativa in tema di applicazione del prelievo supplementare nel settore del latte e dei prodotti lattiero-caseari (lovdekret nr. 49 om reform af lovgivningen vedrørende anvendelsen af tillægsafgiften i sektoren for mælk og mælkeprodukter) af 28. marts 2003, som ændret og ophøjet til lov ved lov nr. 119 af 30. maj 2003 (GURI nr. 124 af 30.5.2003, herefter »lov nr. 119/2003«), er affattet således:

»1. Senest en måned efter referencemåneden skal opkøberne sende oplysninger til de regioner og autonome provinser, som har godkendt opkøberne, vedrørende ajourføringen af det månedsregister, som føres i overensstemmelse med artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 1392/2001, også selv om de ikke har fået leveret mælk. Opkøberne skal tilbageholde tillægsafgiften, som beregnes i overensstemmelse med artikel 1 i forordning nr. 3950/92, som ændret, for den leverede mælkemængde, som overstiger den individuelle referencemængde, der er blevet tildelt de enkelte leverandører, under hensyntagen til de ændringer, som er sket i løbet af perioden. […]

2. Senest 30 dage efter den i stk. 1 anførte frist, uden at dette påvirker det i artikel 10, stk. 27-32, fastsatte, indbetaler opkøberne de tilbageholdte beløb på den konto, der er åbnet ved AGEA's pengeinstitut […]«

9 Artikel 9 i lov nr. 119/2003 om tilbagebetaling af overskydende afgift foreskriver:

»1. Ved udgangen af hver periode foretager AGEA følgende:

a) opgørelse af mælkeleverancer og den samlede afgift, som er blevet indbetalt af opkøberne til opfyldelse af de i artikel 5 fastlagte forpligtelser

b) beregning af den samlede nationale afgift, som skyldes til Den Europæiske Union som følge af produktionsoverskud i leverancerne

c) beregning af beløbet af den overskydende tillægsafgift.

[…]

3. Beløbet i stk. 1, litra c), nedsat med det i stk. 2 omhandlede beløb, fordeles blandt de kvoteindehavere, som har indbetalt afgiften, på grundlag af følgende kriterier og i følgende rækkefølge:

a) mellem de producenter, for hvilke hele eller dele af den afgift, som de er blevet pålagt, er blevet uberettiget opkrævet eller ikke længere er skyldig

b) blandt producenter, der ejer bedrifter i bjergområder […]

c) blandt producenter, der ejer bedrifter i ugunstigt stillede områder […]

ca) blandt producenter, som i medfør af den kompetente sundhedsmyndigheds afgørelse er blevet pålagt et forbud mod flytning af dyr i områder, der er berørt af udbredte infektionssygdomme, på i hvert fald 90 dage i markedsføringsperioden, og som af denne grund er blevet tvunget til at producere en større mængde på indtil maksimalt 20% af den tildelte referencemængde. […]

4. Såfremt disse tilbagebetalinger ikke opbruger hele det i stk. 3 anførte beløb, fordeles restbeløbet blandt de kvoteindehavere, som har indbetalt afgiften, med undtagelse af de, som har overskredet den individuelle referencemængde med mere end 100%, på grundlag af følgende kriterier og i følgende rækkefølge […]«

10 Artikel 2, stk. 3, i decreto-legge n. 157, recante disposizioni urgenti per l'etichettatura di alcuni prodotti agroalimentari, nonché in materia di agricoltura e pesca (lovdekret nr. 157 om hasteforanstaltninger angående mærkning af visse landbrugsfødevarer samt på området for landbrug og fiskeri) af 24. juni 2004 (GURI nr. 147, af 25.6.2004, herefter »lovdekret nr. 157/2004«) bestemmer følgende:

»I henhold til artikel 9 i [lov nr. 119/2003] tilbagebetales den overskydende tillægsafgift, som er indbetalt månedligt af producenter, der har opfyldt deres forpligtelser, til de samme producenter. Såfremt restbeløbet af den afgift, som skal opkræves, efter den nævnte tilbagebetaling viser sig at være højere end den afgift, som skyldes til Den Europæiske Union, forhøjet med 5%, annullerer AGEA den overskydende afgift for de producenter, som endnu ikke har foretaget de månedlige betalinger, på grundlag af de i artikel 9, stk. 3 og 4, fastsatte kriterier om prioritet, dog uden at dette påvirker sanktionerne i henhold til artikel 5, stk. 5, i det samme lovdekret.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

11 I løbet af referenceperioden overholdt appellanterne i hovedsagen ikke gældende italiensk lovgivning, for det første, fordi den første opkøber ikke tilbageholdt og foretog en månedlig udbetaling af tillægsafgiften, og for det andet, fordi producenterne således ikke opfyldte deres betalingsforpligtelse som omhandlet i artikel 9, stk. 3, i lov nr. 119/2003 og artikel 2, stk. 3, i lovdekret nr. 157/2004.

12 Den 28. juli 2004 meddelte AGEA den første opkøber en meddelelse vedrørende mælkekvoter og tillægsafgiften for referenceperioden.

13 Denne meddelelse præciserede bl.a., at AGEA havde anvendt artikel 2, stk. 3, i lovdekret nr. 157/2004, hvorefter den overskydende afgift, som er indbetalt månedligt af producenter, der har opfyldt deres forpligtelser, skulle tilbagebetales til de samme producenter, og at såfremt restbeløbet af den afgift, som skulle opkræves, efter den nævnte tilbagebetaling viste sig at være højere end den afgift, som skyldes til EU, forhøjet med 5%, ville AGEA ikke kræve betaling af den overskydende afgift for de producenter, som endnu ikke havde foretaget de månedlige betalinger, på grundlag af de i artikel 9, stk. 3 og 4, i lov nr. 119/2003 fastsatte kriterier.

14 Som bilag til denne meddelelse vedlagde AGEA et dokument, hvori der for hver referenceperiode for hver producent anførtes den allerede betalte og bekræftede afgift samt de beløb, der skulle betales, som beregnet i henhold til artikel 9, stk. 3 og 4, i lov nr. 119/2003. AGEA præciserede endvidere, at den opkøbende virksomhed var forpligtet til at betale de pågældende producenter de tilbagebetalte beløb og til i producenternes sted at betale de krævede beløb, der var angivet i det nævnte dokument.

15 Ved søgsmål anlagt for Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (den regionale forvaltningsdomstol for Lazio, Italien) nedlagde appellanterne i hovedsagen påstand om annullation af denne meddelelse, idet de bl.a. har gjort gældende, at forpligtelsen til månedlige tilbageholdelser, som er pålagt opkøberen i medfør af artikel 5, stk. 1, i lov nr. 119/2003, og kriteriet om prioritet ved fordelingen af den overskydende afgift, som begunstiger producenter, der har opfyldt deres betalingsforpligtelse, som er fastsat i artikel 9, stk. 3, i lov nr. 119/2003 og i artikel 2, stk. 3, i lovdekret nr. 157/2004, er i strid med artikel 2, stk. 2, tredje afsnit, og artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3950/92.

16 Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (den regionale forvaltningsdomstol for Lazio) frifandt AGEA.

17 Den forelæggende ret har i appelsagen iværksat af appellanterne i hovedsagen ved den ikke endelige dom af 11. december 2017 delvist tiltrådt appelanbringenderne, idet den bl.a. har fastslået, at den forpligtelse, der er fastsat i artikel 5, stk. 1, i lov nr. 119/2003, ikke kunne finde anvendelse for perioden fra januar til marts 2004, da den var uforenelig med artikel 2, stk. 2, i forordning nr. 3950/92.

18 Den forelæggende ret er imidlertid i tvivl om følgerne af denne konstatering af, at den nationale lovgivning er uforenelig med de EU-retlige regler om rettigheder og forpligtelser for de producenter, som ikke overholder denne nationale lovgivning.

19 Under disse omstændigheder har Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Italien) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal EU-retten i en situation som den beskrevne, og som udgør hovedsagens genstand, fortolkes således, at den omstændighed, at en national bestemmelse er i strid med artikel 2, stk. 2, tredje afsnit, i forordning […] nr. 3950/92, har som konsekvens, at producenter ikke er forpligtet til at betale tillægsafgiften, såfremt de i den nævnte forordning anførte vilkår er opfyldt?

2) Skal EU-retten, og særligt det almindelige princip om beskyttelse af den berettigede forventning, i en situation som den beskrevne, og som udgør hovedsagens genstand, fortolkes således, at den berettigede forventning ikke kan beskyttes hos personer, som har opfyldt en af en medlemsstat fastsat forpligtelse, og som har draget fordel af de virkninger, der er forbundet med overholdelsen af denne forpligtelse, såfremt denne forpligtelse har vist sig at være i strid med EU-retten?

3) Er artikel 9 i forordning […] nr. 1392/2001 […] og det EU-retlige begreb »prioriteret kategori« i en situation som den beskrevne, og som udgør hovedsagens genstand, til hinder for en medlemsstats bestemmelse, såsom artikel 2, stk. 3, i lovdekret nr. 157/2004 vedtaget af Den Italienske Republik, som fastsætter forskellige metoder til tilbagebetaling af den overskydende tillægsafgift, idet der med hensyn til tilbagebetalingstider og -metoder sondres mellem producenter, som har forladt sig på pligten til at overholde en national bestemmelse, der har vist sig at være i strid med EU-retten, og producenter, som ikke har overholdt denne bestemmelse?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Om det første spørgsmål

20 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 2 i forordning nr. 3950/92 skal fortolkes således, at konstateringen af, at denne bestemmelse i national lovgivning om reglerne for opkøbers opkrævning af tillægsafgiften fra producenterne er uforenelig med denne bestemmelse, indebærer, at de producenter, der er omfattet af denne lovgivning, ikke længere er skyldige at betale denne afgift.

21 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at den ordning med opkrævning af en tillægsafgift, som er indført ved forordning nr. 3950/92, bygger på en sondring mellem direkte salg af mælk til konsum og mælk, der leveres til en opkøber (jf. i denne retning dom af 15.1.2004, Penycoed, C-230/01, EU:C:2004:20, præmis 28).

22 I tilfælde af direkte salg er producenten forpligtet til at betale den afgift, der skal betales, til medlemsstatens kompetente organ, i overensstemmelse med denne forordnings artikel 2, stk. 3 (jf. i denne retning dom af 15.1.2004, Penycoed, C-230/01, EU:C:2004:20, præmis 29).

23 For så vidt angår leverancer tilkommer det derimod den opkøber, der, som det fremgår af ottende betragtning til denne forordning, er bedst egnet til at sikre opkrævningen af afgiften fra producenterne, at betale denne afgift til dette organ (jf. i denne retning dom af 15.1.2004, Penycoed, C-230/01, EU:C:2004:20, præmis 29).

24 Med henblik herpå følger det af samme forordnings artikel 2, stk. 2, første og tredje afsnit, at opkøberen har mulighed for i den mælkepris, der betales til producenten, at tilbageholde det beløb, denne skylder i tillægsafgift, og at opkøberen, hvis han ikke benytter denne mulighed, kan opkræve beløbet på anden passende vis (jf. i denne retning dom af 29.4.1999, Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asiago, C-288/97, EU:C:1999:214, præmis 32).

25 Når dette er slået fast, forbliver producenten under alle omstændigheder fortsat pligtig at betale denne afgift, uanset om der findes særlige regler om metoden til opkøberens opkrævning af afgift fra producenten.

26 Artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 3950/92 bestemmer således, at den ved forordningens artikel 1 fastsatte tillægsafgift betales af de producenter, der har bidraget til overskridelsen af referencemængderne. På samme måde fremgår det af sjette betragtning til forordning nr. 3950/92, at overskridelse af de samlede garantimængder medfører, at afgiften skal betales af disse producenter.

27 Det følger af denne artikel 2, stk. 1, sammenholdt med ottende betragtning til den nævnte forordning, at producenten er debitor for den afgift, der skal betales for alle de mængder mælk, som afsættes, for så vidt som denne overskrider henholdsvis den tildelte referencemængde til direkte salg og mængden tildelt til levering (jf. i denne retning dom af 29.4.1999, Consorzio Caseifici dell'Altopiano di Asiago, C-288/97, EU:C:1999:214, præmis 19).

28 Denne pålæggelse af afgiften på producenten er i øvrigt uløseligt forbundet med tillægsafgiftens formål, som bl.a. er at forpligte mælkeproducenterne til at overholde de referencemængder, der er tildelt dem (jf. i denne retning dom af 25.3.2004, Cooperativa Lattepiù m.fl., C-231/00, C-303/00 og C-451/00, EU:C:2004:178, præmis 75, og af 24.1.2018, Kommissionen mod Italien, C-433/15, EU:C:2018:31, præmis 62).

29 Selv om opkøberen hvad angår leveringer er forpligtet til at betale afgiften, følger det derfor ikke desto mindre heraf, at afgiften både i dette tilfælde og i tilfælde af direkte salg påhviler producenterne, og at den endvidere på visse betingelser kan opkræves direkte fra sidstnævnte (jf. i denne retning dom af 15.1.2004, Penycoed, C-230/01, EU:C:2004:20, præmis 29, 38 og 39).

30 Det følger heraf, at den uforenelighed, der foreligger mellem den nationale lovgivning om reglerne for opkøbers opkrævning af tillægsafgiften fra producenterne og artikel 2, stk. 2, i forordning nr. 3950/92, som den forelæggende ret har konstateret, ikke kan fritage disse for at hæfte for denne afgift, som de under alle omstændigheder er pålagt i medfør af denne forordnings artikel 2, stk. 1.

31 Denne uforenelighed indebærer, som generaladvokaten har anført i punkt 50 i sit forslag til afgørelse, derimod alene, at den pågældende nationale lovgivning ikke skal finde anvendelse, og at opkøberen skal kunne opkræve beløbene fra producenterne på »anden passende vis«, jf. forordningens artikel 2, stk. 2, første afsnit.

32 Det første spørgsmål skal derfor besvares med, at artikel 2 i forordning nr. 3950/92 skal fortolkes således, at konstateringen af, at denne bestemmelse i national lovgivning om reglerne for opkøbers opkrævning af tillægsafgiften fra producenterne er uforenelig med denne bestemmelse, ikke indebærer, at de producenter, der er omfattet af denne lovgivning, ikke længere er skyldige at betale denne afgift.

Det tredje spørgsmål

33 Med det tredje spørgsmål, som skal behandles hernæst, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3950/92, sammenholdt med artikel 9 i forordning nr. 1392/2001, skal fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, der bestemmer, at tilbagebetalingen af den for meget opkrævede tillægsafgift først og fremmest skal begunstige de producenter, som i medfør af en bestemmelse i national ret, der er uforenelig med artikel 2, stk. 2, i forordning nr. 3950/92, har opfyldt deres forpligtelse til månedlig betaling.

34 Det følger af artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3950/92, at en medlemsstat, når det opkrævede beløb er højere end den afgift, der skal betales, kan beslutte at tilbagebetale den for meget opkrævede afgift til producenter inden for de prioriterede kategorier, der er etableret af medlemsstaten på grundlag af objektive kriterier, der skal fastsættes nærmere, eller til producenter, som er ramt af en ekstraordinær situation som følge af en national foranstaltning, der er uden forbindelse med ordningen for tillægsafgiften i mejerisektoren.

35 Betingelserne for at anvende denne bestemmelse er fastsat i artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1392/2001, som bestemmer, at medlemsstaterne eventuelt fastlægger de prioriterede kategorier, der er nævnt i artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3950/92, på grundlag af et eller flere af de fem objektive kriterier, som opregnes i denne bestemmelse, efter en prioritetsorden.

36 Endvidere bestemmer artikel 9, stk. 2, i forordning nr. 1392/2001, at såfremt der for en given periode fortsat er finansielle midler til rådighed, fastsætter medlemsstaten efter høring af Kommissionen andre objektive kriterier.

37 Ifølge sjette betragtning til denne forordning kan en medlemsstat endvidere kun få tilladelse til at anvende andre kriterier, hvis de kriterier, der er fastlagt i denne forordnings artikel 9, stk. 1, ikke finder fuld anvendelse i denne medlemsstat.

38 Som generaladvokaten har anført i punkt 71 i sit forslag til afgørelse, følger det heraf, at de kriterier, som er fastsat i artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1392/2001, er udtømmende, og at medlemsstaterne kun kan tilføje supplerende kriterier, såfremt anvendelsen af disse kriterier i prioritetsorden ikke opbruger den finansiering, der er tilgængelig for en given periode.

39 Ingen af de kriterier, der er opregnet i artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1392/2001, nævner den pågældende producents overholdelse af en forpligtelse til månedlig betaling.

40 På denne baggrund kan en medlemsstat ikke gyldigt tilbagebetale det for meget opkrævede beløb ved at foretage en prioriteret tilbagebetaling til producenter, der har opfyldt denne forpligtelse.

41 En sådan praksis ophæver nemlig producenter, der har opfyldt deres forpligtelse til månedlig betaling, til en prioriteret kategori som omhandlet i artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3950/92 på grundlag af et kriterium, der er anvendt i stedet for de kriterier, der er fastsat i artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1392/2001, og uden at der gyldigt har kunnet fastsættes et supplerende kriterium i medfør af denne forordnings artikel 9, stk. 2.

42 I en sådan situation kan en producent, der ville tilhøre en prioriteret kategori i medfør af de kriterier, der er fastsat i den nævnte forordnings artikel 9, stk. 1, uden imidlertid at opfylde forpligtelsen til månedlig betaling, således først blive indrømmet en nedsættelse af den skyldige afgift efter producenter, der har opfyldt denne forpligtelse, forudsat at der fortsat er tilgængelige midler efter tilbagebetalingen til sidstnævnte.

43 Som Kommissionen har gjort gældende, udgør den direkte betaling af afgiften eller betaling gennem opkøberen ganske vist i princippet en logisk forudsætning for tilbagebetalingen af det for meget opkrævede beløb. En national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede kræver imidlertid ikke blot en sådan betaling, men fastsætter en prioritetsorden for tilbagebetalingen, der tillige støttes på overholdelsen af nationale bestemmelser om reglerne for opkrævningen af afgiften, som er uforenelig med artikel 2, stk. 2, i forordning nr. 3950/92.

44 Som generaladvokaten har anført i punkt 75 i sit forslag til afgørelse, kan de producenter, der har opfyldt deres forpligtelse til månedlig betaling, endvidere ikke anses for alene af denne årsag at være ramt af en ekstraordinær situation som følge af en national foranstaltning, der er uden forbindelse med ordningen for tillægsafgiften i mejerisektoren som omhandlet i artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3950/92.

45 Henset til ovenstående betragtninger skal det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3950/92, sammenholdt med artikel 9 i forordning nr. 1392/2001, skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, der bestemmer, at tilbagebetalingen af den for meget opkrævede tillægsafgift først og fremmest skal begunstige de producenter, som i medfør af en bestemmelse i national ret, der er uforenelig med artikel 2, stk. 2, i forordning nr. 3950/92, har opfyldt deres forpligtelse til månedlig betaling.

Det andet spørgsmål

46 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om princippet om beskyttelse af den berettigede forventning skal fortolkes således, at det er til hinder for, at der i en situation som den i hovedsagen omhandlede foretages en fornyet beregning af den tillægsafgift, som de producenter, der ikke har opfyldt den i gældende national ret fastsatte forpligtelse til månedligt at betale denne afgift, skal betale.

47 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at den forelæggende ret med dette spørgsmål er i tvivl om den beskyttelse af den berettigede forventning, som skal indrømmes producenter, der har opfyldt forpligtelsen til månedlig betaling af tillægsafgiften. I lyset heraf ønsker den forelæggende ret at fastlægge de følger, som i hovedsagen eventuelt skal udledes af, at den omstændighed, at der rejses tvivl om reglerne for betalingsrækkefølgen med henblik på tilbagebetaling af den for meget opkrævede tillægsafgift, i sidste ende indebærer tilbagesøgning af hele eller dele af den tilbagebetaling, som disse producenter har været begunstiget af.

48 Det skal i denne forbindelse, og uanset om de producenter, der har opfyldt forpligtelsen til månedlig betaling, kan påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning for at anfægte en eventuel tilbagesøgning af den tilbagebetaling, som de har været begunstiget af, under alle omstændigheder fastslås, at dette princip – i en situation som den i hovedsagen omhandlede – ikke kan føre til, at de kompetente italienske myndigheder gives adgang til ikke at berigtige afgørelser, der er uforenelige med EU-retten, som de har vedtaget, ved at afvise at foretage en ny vurdering med hensyn til rettighederne for de producenter, der ikke har opfyldt denne forpligtelse.

49 Eftersom det fremgår af besvarelsen af det tredje spørgsmål, at den ufordelagtige behandling, som disse producenter har været underlagt, udspringer af Den Italienske Republiks anvendelse af et kriterium, der er føjet til de objektive kriterier, der er udtømmende opregnet i artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 1392/2001, helt åbenbart uden at dette kriterium kan henføres til det tilfælde, der er omhandlet i denne forordnings artikel 9, stk. 2, påhviler det tværtimod disse myndigheder at foretage en fornyet beregning af den tillægsafgift, som disse producenter skal betale, ved at undlade at anvende de nationale bestemmelser, der er uforenelige med forordning nr. 3950/92 og nr. 1392/2001.

50 Henset til ovenstående betragtninger skal det andet spørgsmål besvares med, at princippet om beskyttelse af den berettigede forventning skal fortolkes således, at det ikke er til hinder for, at der i en situation som den i hovedsagen omhandlede foretages en fornyet beregning af den tillægsafgift, som de producenter, der ikke har opfyldt den i gældende national ret fastsatte forpligtelse til månedligt at betale denne afgift, skal betale.

Sagsomkostninger

51 Da sagen i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

1) **Artikel 2 i Rådets forordning (EØF) nr. 3950/92 af 28. december 1992 om en tillægsafgift på mælk og mejeriprodukter, som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 1256/1999 af 17. maj 1999, skal fortolkes således, at konstateringen af, at denne bestemmelse i national lovgivning om reglerne for opkøbers opkrævning af tillægsafgiften fra producenterne er uforenelig med denne bestemmelse, ikke indebærer, at de producenter, der er omfattet af denne lovgivning, ikke længere er skyldige at betale denne afgift.**

2) **Artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3950/92, som ændret ved forordning nr. 1256/1999, sammenholdt med artikel 9 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1392/2001 af 9. juli 2001 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning nr. 3950/92, skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, der bestemmer, at tilbagebetalingen af den for meget opkrævede tillægsafgift først og fremmest skal begunstige de producenter, som i medfør af en bestemmelse i national ret, der er uforenelig med artikel 2, stk. 2, i forordning nr. 3950/92, som ændret ved forordning nr. 1256/1999, har opfyldt deres forpligtelse til månedlig betaling.**

3) **Princippet om beskyttelse af den berettigede forventning skal fortolkes således, at det ikke er til hinder for, at der i en situation som den i hovedsagen omhandlede foretages en fornyet beregning af den tillægsafgift, som de producenter, der ikke har opfyldt den i gældende national ret fastsatte forpligtelse til månedligt at betale denne afgift, skal betale.**

Underskrifter